

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
наукової роботи

Ірина ЯН

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-творчий)

спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

освітньо-творча програма Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
(назва освітньої програми)

Розробник: **ЖИВОГЛЯДОВ Юрій Олексійович**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Викладачі: **ЖИВОГЛЯДОВ Юрій Олексійович**, кандидат психологічних наук, доцент

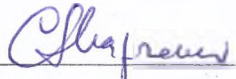
Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від 30. 08.2024 р. №1

Завідувач кафедри суспільних наук

 Олена Оніщенко
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-творчої програми

Доцент Сергій Марченко
(підпис)

30_08_2024 р.

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість кредитів -	3	3
Загальний обсяг годин -	30	30
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	20	6
	Семінарські	
	Практичні	
	10	4
	Індивідуальні	
	Лабораторні	
Самостійна робота		
	60	80
Вид підсумкового контролю	<i>залік</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія творчості» полягає у створенні психологічних умов для засвоєння аспірантами уявлень щодо методологічних, науково-методичних та прикладних проблем галузі, у знайомстві з підходами до вивчення індивідуально- та соціально-психологічних аспектів творчої діяльності та засобів дослідження та оцінки творчості.

Завдання

1. Формування уявлення про творчість, як активну діяльність по перетворенню оточуючого світу; вивчення провідних психологічних концепцій, що пояснюють суть та особливості творчої діяльності, мотивації творчості та психологічних рис творчої особи, специфіки індивідуальної та колективної творчості.
2. Розширення світоглядного і професійного горизонту аспірантів, в результаті ознайомлення з закономірностями та особливостями перебігу творчої діяльності.
3. Ознайомлення з етапами творчої діяльності та їх взаємозв'язком.
4. Набуття аспірантами навичок організації та керування власною творчою діяльністю відповідно до власного потенціалу та поставленої мети. Розуміння себе суб'єктом професійної діяльності, свого творчого потенціалу; вивчення особливостей творчого мислення та уяви, розуміння ролі емоційності у творчому процесі.

5. Оволодіння механізмами творчої самореалізації в професійній діяльності та шляхами професійного самовдосконалення, заходами стимулювання творчості та соціальної підтримки творчих особистостей.
6. Набуття аспірантами навичок аналізу, пояснення і використання в практичній діяльності особливостей прояву творчої діяльності інших суб'єктів.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною: у результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

ПРН 03. Уміти фахово користуватися сучасними інформаційно-пошуковими системами.

ПРН 8. Розумітися на філософських аспектах пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденціях розвитку історії мистецтва, науковій мистецтвознавчій термінології у царині аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 10. Уміти застосовувати основи педагогіки та психології у навчально-виховному процесі у закладах вищої освіти, знати принципи реалізації освітніх програм у вищій школі, види педагогічної діяльності і методичної роботи у вищій школі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Сутність творчості .														
2. Творча особистість .														
3. Етапи творчого процесу.														
4. Індивідуальні особливості творчого процесу.														
5. Мислення і творчість.														
6. Роль емоційності в творчому процесі.														
7. Особливості біографії творчої особистості.														
8. Техніки активізації креативності.														
9. Шляхи управління творчістю.														
10. Колективна творчість.														
11. Методи рішення творчих завдань.														
разом	30	20	10					10	6	4				
УСЬОГО	30	20	10					10	6	4				

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність творчості. Творчість як біологічний та соціальний феномен. Суб'єкт і об'єкт творчості, їх взаємодія. Рівні творчості. Передумови та закономірності творчості. Ведучі психологічні концепції творчої діяльності: психоаналітична, гештальт-психологічна, когнітивна, гуманістична, екзистенціальна. Феноменологічний аспект структури різних видів творчості. Види творчості, їх функції. Наукова та технічна творчість.

Основні поняття/ключові слова: суб'єкт і об'єкт творчості, закономірності творчості, психоаналітична, гештальт-психологічна, когнітивна, гуманістична, екзистенціальна концепції, функція творчості.

Рекомендована література:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. 4-те вид., випр. і допов. Київ : Знання, 2014. 1047 с.
2. Дроздова М.А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
3. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
4. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki.ws](http://www.Pidruchniki.ws)

Тема 2. Творча особистість. Обдарованість. Індивідуальність творчої особистості. Креативність, фактори креативності (Дж. Гилфорд). Творчі особливості та мотиви творчої діяльності. Психологічні детермінанти індивідуальних розбіжностей творчої активності. Основні категорії (прояви) обдарованості. Поняття про творчі задатки і творчий потенціал. Поняття про творчі здібності. Професіоналізм і творчі здібності. Творчий потенціал і психічне здоров'я. Фактори, що впливають на рівень творчих здібностей. Психологічна характеристика рівнів здібностей.

Основні поняття/ключові слова: Обдарованість. Креативність, Творчі особливості, творчі задатки і творчий потенціал, Здібності.

Рекомендована література

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. 4-те вид., випр. і допов. Київ: Знання, 2014. 1047 с.
2. Дроздова М.А. Психологія мистецтва : навч. посіб. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
3. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
4. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki.ws](http://www.Pidruchniki.ws)
5. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т. Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзевєрін. К.: Наукова думка, 199. 164 с.
6. Ткачук О. В. Психологія художніх здатностей: монографія. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 372 с.
7. Моляко В. А. Психологія творчості – нова парадигма дослідже конструктивної діяльності людини // Практична психологія та соціальна робота. 2004. №8. С. 1-5.

8. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2020. 300 с.

Тема 3. Етапи творчого процесу. Підготовка, дозрівання ідеї або образу, осяяння, розробка і оформлення ідеї. Стимули творчої діяльності, механізми інтенсифікації творчого процесу. Сновидіння та творчість. Творча уява, шляхи її розвитку. Імпровізація.

Основні поняття/ключові слова: ідея, осяяння, творча уява, імпровізація.

Рекомендована література:

1. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
2. Романець В. А. Психологія творчості. Навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki. ws](http://www.Pidruchniki.ws)
3. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
4. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія/ М. В. Савчин. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.

Тема 4. Індивідуальні особливості творчого процесу. Інтуїція, логіка, мислення. Постановка проблеми як начало творчого процесу. Усвідомлене та неусвідомлене у творчості. Психофізіологічні основи творчості. Творче завдання як модель творчої діяльності. Суб'єктивні та об'єктивні фактори, що впливають на процес розуміння умови. Стратегії рішення творчих завдань. Види розумових тактик.

Основні поняття/ключові слова: інтуїція, логіка, мислення, усвідомлене та неусвідомлене у творчості. творче завдання, стратегії рішення творчих завдань, види розумових тактик.

Рекомендована література:

1. Дроздова М. А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
3. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: www. Pidruchniki. ws
4. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т.Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзевєрін. К.: Наук, думка, 1991. 164 с.
5. Ткачук О. В. Психологія художніх здатностей: моногр. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 372 с.

Тема 5. Мислення і творчість. Взаємозв'язок мислення і творчості. Інтелект як творчість. Стратегії мислення (випадковий перебір, раціональний перебір, систематичний перебір). Конвергентне та дивергентне мислення, особливості творчого мислення (Дж. Гілфорд). Творче і критичне мислення. Основні

перешкоди на шляху творчого в критичного мислення. Візуальне мислення (Р. Арнхейм).

Основні поняття/ключові слова: мислення, інтелект, стратегії мислення, конвергентне та дивергентне мислення, творче і критичне мислення, візуальне мислення.

Рекомендована література :

1. Дроздова М. А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
3. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki. ws](http://www.Pidruchniki.ws)
4. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.

Тема 6. Роль емоційності в творчому процесі. Роль емоцій та почуттів у творчому процесі особистості. Поняття інтелектуальних емоцій. Аналіз інтересу, цікавості, різниця між ними. Особливості почуттів впевненості – невпевненості. Здивування та його стадії. Сумнів. Тривога. Аналіз фрустраційних емоцій. Функціональна асиметрія головного мозку. Натхнення, динаміка і фактори його виникнення. Афекти та соафекти. Катарсис як перетворення почуттів. Емоційна пам'ять і її механізми. Емпатія і її місце в творчому процесі.

Основні поняття/ключові слова: емоції, почуття, інтелектуальні емоції, інтерес, цікавість, здивування, сумнів, тривога, натхнення, афекти, емпатія.

Рекомендована література:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. 4-те вид., випр. і допов. Київ: Знання, 2014. 1047 с.
2. Дроздова М. А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
3. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.

Тема 7. Особливості біографії творчої особистості. Ранній прояв творчих здібностей. Початок творчого шляху. Фактори, що сприяють і перешкоджають розвитку творчих здібностей і особистісному зростанню. Подолання невпевненості і визнання в собі творчої особистості. Сумніви і способи їх подолання. Успіх і його наслідки. Співвідношення творчої та життєвої біографії. Вік і творчість. Індивідуальні особливості творчої діяльності.

Основні поняття/ключові слова: невпевненість, сумніви, успіх, індивідуальні особливості творчої діяльності.

Рекомендована література:

1. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki. ws](http://www.Pidruchniki.ws)
2. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т. Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзевєрін. К.: Наук, думка, 1991. 164 с.

3. Моляко В.А. Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини // Практична психологія та соціальна робота. 2004. №8. С. 1-5.
4. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
5. Кардашов В. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний та методичний виміри. 3-тє вид., допов. Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2011. 287 с.
6. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.

Тема 8. Техніки активізації креативності. Поняття про стимуляцію творчої діяльності. Суть антистимулів творчої діяльності. Зовнішні та внутрішні бар'єри творчої діяльності. Загальні шляхи подолання бар'єрів творчої діяльності.

Основні поняття/ключові слова: стимуляція творчої діяльності, бар'єри творчої діяльності.

Рекомендована література:

1. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
2. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki. ws](http://www.Pidruchniki.ws)
3. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т.Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзевєрін. К.: Наук, думка, 1991. 164 с.
4. Ткачук О. В. Психологія художніх здатностей: моногр. / О. В. Ткачук. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 372 с.
5. Моляко В.А. Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини // Практична психологія та соціальна робота. 2004. №8. С.1-5.
6. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.

Тема 9. Шляхи управління творчістю. Колективна творчість. Перепони та бар'єри творчості за А. Маслоу. Фактори, що блокують творчу активність. Інтегральні бар'єри творчості. Конкретні методи роботи з творчим потенціалом. Шляхи управління творчістю. Методи реабілітації задоволеного творчого потенціалу. Етапи розвитку творчого спілкування та його форми. Психологічні принципи творчого мислення (А.Ф. Осборн). Методи спільного рішення творчих проблем. Розподіл ролей при колективній роботі. Діалог і його принципи (на прикладі діалогу Сократа). Способи розподілу завдань і методи прийняття рішень при колективній роботі, шляхи підвищення їх ефективності. Стиль керівництва творчим колективом і форми контролю за підлеглими. Творча моральна атмосфера і діяльність керівника по її створенню.

Основні поняття/ключові слова: бар'єри творчості, управління творчістю, психологічні принципи творчого мислення, методи спільного рішення творчих проблем, діалог, стиль керівництва, творча моральна атмосфера.

Рекомендована література:

1. Дроздова М. А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
3. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki.ws](http://www.Pidruchniki.ws)
4. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т.Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзевєрін. К.: Наук, думка, 1991. 164 с.
5. Творча діяльність в ускладнених умовах : наук.-метод. посіб; за заг. ред. В. О. Моляко; АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Київ, 2007. 308 с.
6. Кардашов В. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний та методичний виміри. 3-тє вид., допов. Мелітополь: Вид.будинок ММД, 2011. 287с.
7. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.

Тема 10. Методи рішення творчих завдань. Метод фокальних об'єктів, морфологічний аналіз, метод контрольних питань. Дотепність як прояв творчого мислення. Прийоми дотепності.

Основні поняття/ключові слова: метод фокальних об'єктів, морфологічний аналіз, метод контрольних питань.

Рекомендована література:

1. Дроздова М. А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
3. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki.ws](http://www.Pidruchniki.ws)
4. Моляко В. А. Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини // Практична психологія та соціальна робота. 2004. №8. С. 1-5.
5. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
6. Творча діяльність в ускладнених умовах : наук.-метод. посіб. / В. О. Моляко [та ін.]; за заг. ред. В. О. Моляко; АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Київ, 2007. 308 с.
7. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.

6. Методи навчання

Підчас навчання застосовується пояснювально-ілюстративний метод навчання (лекційні, семінарсько-практичні заняття) із застосуванням інтерактивних та активних методів навчання.

- за джерелом знань (словесні, практичні, наочні); - за пізнавальною діяльністю (репродуктивні, проблемні, пошукові); - інтерактивні; -творчі завдання.

Контроль: за виконанням практично-пошукового завдання; усні відповіді за планом практичних занять; доповнення і аналіз прослуханих відповідей; виконання контрольних робіт; співбесіда за результатами практично-пошукового завдання; усна відповідь на поставлені додаткові питання.

Теми семінарських занять:

1. Несвідоме та творчість. Інтуїція. Інсайт. Трансові стані «породжуючої свідомості».
2. Фактори та бар'єри творчого процесу. Шляхи управління творчістю. Емпатія і її місце в творчому процесі. Авторське перевтілення. Афекти і соафекти в художній творчості, катарсис.
3. Розуміння творчого процесу в психоаналітичній, когнітивній, гуманістичній, парадигмах.
4. Інтуїція і її роль в творчості. Творче натхнення.
5. Особливості біографії творчої особистості
6. Особливості творчого спілкування.
7. Творчість в екзистенціальній психології
8. Психологія «Життєвого Шляху» як творчий сценарій та його втілення в життя.
9. Психологічна практика формування «Породжуючого Я»: тілесний, когнітивний, польовий розум.
10. Психологія драматургії творчого шляху особистості.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Логічність викладу	0-5
Різноманітність використаних джерел	0-5
Відповідність вимогам	0-5

(Критерії оцінювання виконання завдань для самостійної роботи реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах).

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль. Поточне оцінювання роботи студентів впродовж семестру проводиться за допомогою: експрес опитування з розглядуваної теми, контрольних вправ, творчих завдань, взаємооцінки виконаних практичних завдань.

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
виклад матеріалу впевнений, логічний, лаконічний, аргументований; уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження;	5
самостійне репродуктивне застосування знань; деякі порушення логіки та послідовності відповіді.	4
порушення логіки та послідовності відповіді, недостатня самостійність мислення, репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.	3
несвідоме, механічне, фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами; неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.	0-2

Підсумковий (семестровий) контроль залік

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні

1. Психологічна характеристика творчого процесу.
2. Особливості розвитку та становлення психології творчості.
3. Психологічні теорії творчості.
4. Рівні та закономірності творчості.
5. Мотивація творчої діяльності.
6. Види творчості та їх функції.
7. Методи розвитку творчого потенціалу.
8. Креативність та інтелект.
9. Психофізіологічні механізми творчості.
10. Дивергентне мислення як креативна здібність.
11. Характеристика універсальних методів вивчення творчості.
12. Діагностика креативності.
13. Розвиток творчого потенціалу особистості в онтогенезі.
14. Вікові особливості креативності.
15. Проблема раннього вияву обдарованості.
16. Перешкоди розвитку творчих здібностей.
17. Ризики психічного захворювання серед творчих людей.
18. Характеристика творчого процесу.
19. Стилi творчої діяльності
20. Фактори розвитку креативності в юнацькому та дорослому віках.
21. Уява – як основа творчого процесу.
22. Етапи творчого процесу.
23. Характеристика тестів невербальної креативності П. Торренса.
24. Творчі здібності особистості (підходи до рішення проблеми).
25. Генезис творчих здібностей.

26. Поняття про стимулювання творчої активності.
27. Шляхи подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів творчої діяльності.
28. Колективна творчість і творчість у колективі.
29. Здібність та обдарованість як відображення творчого потенціалу.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
виклад матеріалу логічний та послідовний; самостійне, творче, ініціативне застосування знань; поєднання повноти та лаконічності у виконанні завдання; відмінна якість оформлення.	17-20
виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний; самостійне репродуктивне застосування знань за вказівками викладача; старанність і вправність застосування набутих знань; добра якість оформлення.	12-16
механічність, фрагментарність викладу матеріалу; порушення логіки та послідовності подання інформації; недостатня самостійність мислення; задовільна якість оформлення.	6-11
відсутність виконання всіх завдань; неповне висвітлення матеріалу; фрагментарність подання інформації; незадовільна якість оформлення.	0-5

8. Розподіл балів, які отримують аспіранти

За результатами поточного контролю та самостійна роботи								Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	20	20	10	10	10	10	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	

35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. 4-те вид., випр. і допов. Київ: Знання, 2014. 1047 с.
2. Дроздова М.А. Психологія мистецтва: навч. посіб. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
3. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
4. Романець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. К., Либідь, 2001. 288 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. Pidruchniki.ws](http://www.Pidruchniki.ws)
5. Піхманець Р. В. Психологія художньої творчості / АН УРСР. Ін-т літ ім. Т.Г. Шевченка; відп. ред. І. О. Дзеверін. К.: Наук, думка, 1991. 164 с.
6. Ткачук О. В. Психологія художніх здатностей: моногр. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 372 с.
7. Моляко В.А. Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини // Практична психологія та соціальна робота. 2004. №8. С. 1-5.
8. Категорії та поняття психології мистецтва. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
9. Творча діяльність в ускладнених умовах : наук.-метод. посіб. / В. О. Моляко [та ін.] ; за заг. ред. В. О. Моляко ; АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Київ, 2007. 308 с.
10. Кардашов В. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний та методичний виміри. 3-тє вид., доп. Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2011. 287 с.
11. Савчин М. В. Духовний потенціал людини: монографія. Вид. 2-ге, пер., доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 508 с.